

Telegraful Roman

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 corone.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați se înapoiază.

INSETIUNILE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oră 30 fil., pentru a doua - și la cără oare căte 20 fil.

Pentru inserare mai mari după invocătură.

Guvern nou, partid nou

Au trecut mai multe săptămâni, de când s-a lăiat vorba despre formarea unui mare și puternic partid guvernamental, ieșit din actualele parții ale parlamentului din Budapesta, în frunte cu un cabinet impunător, înlocuit din oamenii cu greutate ai vieții publice din statul ungar. Planul acesta, încă privat peste nou guvern, a căruia listă am publicat-o în numărul trecut al acestui ziar, s-a redus binișor: trei miniștri, cu portofoliu, *Ugron* dela interne, *Grecsik* dela justiție și *Mezőssy* dela agricultură, și au părăsit folouluri și cabinetul său reconstruit, fără să se dea pe față motivele acestei reconstruirii pregătite de atât timp.

Reconstruirea cabinetului d-lui Wekerle, — așa se vestește, — s'a îndeplinit pe temeiul programului nou guvernamental, incuvințiat de domnitorul Ián.

Programul, după știrile de până acum, cuprinde chestiuni *economice, militare și sociale*.

Po teren economic se ocupă atât cu chestiuni generale de economie internă, cât și cu aranjarea raporturilor economice externe, în deosebi cu transacțiunea vamală și comercială cu Austria.

Privitor la problema militară, noui program al guvernului promite, pentru timpul ce va urma după răboi, introducerea în armată a limbii maghiare ca *limbă de comandă și de serviciu*. Până atunci guvernul ungur, în scop de a face pregătirile trebuiecioase, va perfecția cu ministerul de răboi. Programul de altfel nu specifică reformele militare.

Prin urmare, se dă cu socoteală, că această a *treia criză politică* în cursul unui an, poate să fie urmată în curând de o nouă primire, — mai radicală, a cabinetului.

In sedința cea mai apropiată a parlamentului, ce se ține astăzi Joi,

FOIȘOARA

Un om cult

— După prof. Sombart —

Am să vă prezint un om cult, aș cum mi-l închipuiesc eu și voi vorbi de dânsul, ca de un bun prieten al meu.

După o cunoaștere temeinică a problemelor de viață, după ce a iubit și a suferit mult, prietenul meu s-a gândit îndelung și a ajuns la credință, că în mijlocul acestei lumi se află ceaceas și personal în noi, ceaceas și în original. și numai desvoltarea acestei părți și scopul vieții.

Incolă, toată cultura obiectivă, toate fenomenele sau faptele din univers nu au putut, noi vre-o valoare, decât în măsură în care ne-ar atinge personalitatea, suflete-nostă.

In consecință, prietenul meu, care din cultivarea pornorilor individuale își face o jumătate supremă, iubeste toate condițiile de viață care îl înlesnesc în această tendință, dar urește și combate tot ce-l amenință.

Așa, de pildă, el iubeste singurătatea pentru că îi dă prilej de concentrare; iu-

bește viața în natură, fiindcă pe mii de căi îl îndeamnă să reflecte asupra fiziei sale; iubeste muzeele, cări îl împodobesc viață, făcând-o mai frumoasă; iubeste o operă de spirit, datătoare de viață; și pe copii și pe niște fiubești, fiindcă vede în ei natură primăvărie; iar alturi de femeie, de femeia elevărată, nu de cea înfrântă prin vre-o profesie, poate să-și trăiască viața de om întreg.

In schimb urește și evită tot ce e profesional, pentru că profesioniile reduc valoarea personale; urește orice ierarhie, din cauză că pe calea ierarhiei se înăbușe tot ce e original în om și se produce nivelarea; urește ceeace se numește, în sens vulgar, «cultură», de oarece aceasta nu este decât cunoașterea superficială, fără a fi înțeleasă pe viață trăita de însuși. De căi nu citește mult. Opere de artă, teatre și concerte vede în măsură redusă. Urește ceeacele culturii moderne, în deosebi ale tehnicii, fiind uitătoare de spirit; disprețește sgomotul, comerțul, punctura acestea tocmai pe individ și-l specializează, lăudând orice originalitate. Se teme și de știință, (cu toate că-i respectă rezultatele); fiindcă, ajunsă în mâinile oamenilor mici, reușește prea adeseori să suprime ceeace

prim-ministrul Wekerle se va prezenta camerei cu noul guvern și va expune programul partidului unitar; iar sefii celorlalte partide vor lua cuvântul pentru a-și preciza atitudinea viitoare în situația dată.

Din punct de vedere al intereselor poporului românesc din această teră, nu putem să treacem sub tacere îngrijorările ce ne cuprind, cand ne sună în perspectivă, că în urmele acelerii *bisericii școlare*, precum și în lucruri de administrație, ce ne prevestește de aproape, ar să se urmărească de a ne socioli meritile și de a mări spiritele, tot sub înăbușirea nefastă a sentimentului de naționalism greșit explicitat.

Trăim, din cauza răboiului, în situații excepționale. Această imprejurare ne-a împediat și ne împedechă să stăruim, aşa cum chestiunilor atinse, cum anori s-o facem.

Discursul Contelui Czernin

Din marele discurs de pace al ministrului de externe Czernin săm în cele ce urmează, din prima lipsei de spațiu, numai rezumat, care însă oglindesc fiul deținut delesătură:

Este datoria mea, să dău o iconiană fideli și obiective de pace. Aici cari consider că tratative de pace înainteaza prea incet, nici nu-ști pot închipui greutățile ce le înțină pas cu pas. Voi înșira aceste greutăți.

Nici odății, pe căi șiu, nu s'au jinut pericilari de pace, fiindcă sunt deschise. Eram pe deplin în clar despre desavantajele acestei proceduri. Dar am împlinit la moment dorița aceasta a guvernului rus.

Inainte, tratativele de pace urmăru cu ușile inchise, și numai după îsprăvirea desbaterilor să comunică lumei

rezultatul. Dacă însă azi se telegraftă lumii toate fazele dierite, totuș amănunțele trăsătrilor, să nu se mire nimănii, că în nerovinația ce stăpânește acum lumea întreagă, aceste sării sunt ca lovitură electrică asupra opiniei publice. De aceea trebuie să-și păstreze fiecare săngule rețea, și să aștepte sfârșitul lor ca fi un ban de răsărit, dacă poporul monarhiei vor sprijini pe reprezentanții lor răspunzători, la conferința de pace.

Dela început trebuie să spun, că baza care tratează Austro-Ungaria cu diferențele statei rusești, este fără anxii și fără compensații. Acest principiu î-am proclamat acum un an, îndată ce am fost numit ministru de externe, pe care l-am respins și că nu sămănușa o ofertă de pace rusă, și de la care nu s'au mai abținut. N'au lăsat niciodată vre-o îndoială în viața publică, pe cea de porește și nu mă volu îndepărta de loc deținută de conduită fixată, nici la dreapta, nici la stânga. Declăr îndată, că nu cer nici un kilometru pătrat și nici un ban de Rusia, și dacă Rusia se punne pe acelaș punct de vedere, pacea trebuie să se înfăptuiască.

Pot să spun că nu e nici o pricină de îngrijorare, că pacea nu va reuși. Sunt doar mari greutăți la peretăcările de pace cu Rusia, întări că nu avem de a face cu delegații unui singur stat mare, Rusia, ci cu diferențe state rusești nouă, și aceste state n'au stabilit încă între ele sferile de competență ale fiecăruia nou stat rus format. Am dar de tratat cu Rusia, condusă din Petersburg, cu Ucraina, cu Finlanda și cu Caucazul. Cu primele două state, tratăm direct, cu celelalte două mod indirect, fiindcă nu'triimes delegați la Brest-Litovsc.

Ceace interesează în prima linie moarhia noastră, este marele stat nou format, cu care vom fi învecinăti în viitor: Ucraina. Am ajuns deja foarte departe în tratativele cu delegații ucraineni.

Delegații Rusiei însă vor să se amestecă și în tratativele noastre cu Ucraina, sub cuvânt că nici nu-să fixeze granițele Rusiei și Ucrainei. Această situație, derăgită în afacerile interne ale Rusiei, a fost pricină trăgătorilor în tratativele de pace. Nadăjdum că în această privință, pe calea zile, vom găsi drum liber pentru continuarea tratativelor.

e unul din acei oameni sensuali sau su-praomeni, care vremea întreagă și-o toacă prin cafenele, sau în ușoară cochetărie cu arta și în usoare aventuri cu felile dulci. Nu, el săte prea bine, că baza personalității este înfrângere instincției și că pacere-l este felul de a face rugăciuni. El săte că omul fădă și serios cuprinde al vieții e gol și puști, și că libertatea personală trebuie să-i servească la stăpânerie de sine.

Am greșit de asemenea, «dacă 1-an confundă cu unul din acel mulți estețe neputincioși, cari socot că în colecție îlor sunt limitele lumii și ale frumosului și, că a te încunjoară cu tot felul de podobade, însemnă să trăiești o viață frumoasă. Si nici egoist nu este, cătă vreme dorește ca toții să se bucură de soare și lumină. Dar în nici un caz prietenul meu nu este un suflet obosit, căci iubeste viață, pentru mulțimi ei manifestări; iubeste și binecuvântă viață pentru munca cea vie, pentru creație-adaucatoare de germeni, de flori și fructe».

Așa-mi închipuiesc eu un om cult, un bun prieten.

Gh. Dumbravă.

Ce privește Polonia, declarăm că nu vom nimice de nou stat. Liber și nelinșăit poporul polon să-și aleagă singur soarta lui. Mai-înainte într-o lăză în care se spune cuvântul, doar înțeleptul poporului polon să opindăcesc că mai bine voiajă obiceașă ca mai bine voiajă o populație polone. Dar pacea nu trebuie să fie pericită de cheltuială polonă. Ne-am bucurat dacă după pace, Polonia s-a alipit de noi, dar astă de bunăvoie, nu sălișă. Am și vizut cu plăceră participarea guvernului polon la traiativele dela Brest-Litovsk, fiindcă consider Polonia ca un stat independent, dar guvernul rus, nu voiește să recunoască guvernul de azi polon, spunând că nu îndreptăță să vorbească în numele țării. A doua greutate și ce privește soartea Curlandei și Lituaniei. Punctul de vedere german este, că așezările legislative de acum devenite provincii rusești au exprimat de reprezentări ori dorința populației pentru independență.

Exprimare provizoriică a voinei populației din ținuturile acestea ocupate, poate fi urmată, sau revizuită printre nou vot popular.

Dar delegații ruși nu se învoiesc la aceasta, ei cer ca mai întâi să fie retrase trupele germane din provinciile acestea ocupate. Această însă nu se poate acorda, căci tot ce există acum în Curlandia sau Lituanie, căile ferate, posta, telegraf, în industrie, aparatul administrativ, tot este proprietate germană. A le lăua de acolo acum ar crea o situație de sărăcie și anarhie grozavă acolo. De aceea trebuie afărată o cale mijlocie în aceste chestiuni.

Odătă ce am încheiat pacea cu Rusia, atunci pacă obiceașă nu mai poate fi impiedicată multă vreme, — după părea mea, — cu toate sfârșările bărbătorilor de stat ai Antantei.

Deși nu voi să-mi fac iluzii multe, că fructul năcăi se va coace peste noapte, — totuși sunt convins că și pe călă să se coacă, — și trebuie să avem numai răbdare și să rezămățim încă, în convingerea aceasta, mă întârzi oferă nouă de pace a președintelui Statelor-Unite. Cele 14 puncte de pace, înșirute de Wilson în solia lui, găsesc în punctele lui din urmă o apropiere de punctul de vedere austro-ungar. Declarația însă de acum, că vom apăra integritatea teritorială a aliajilor noștri, Germania și Turcia, ca și cum ar fi pământul nostru propriu. În al doilea rând, respingem categoric sfaturile cum aveam să ne guvernam în interiorul monarhiei noastre. Avem în Austria un parlament al votului universal, direct și secret, nu există în lume un parlament mai democratic. Numai acesta împreună cu ceilalți factori constituționali, sănătății în drept și regulile afacerile interne ale Austriei. Vorbesc numai de Austria, fiindcă în delegația austriacă nu vorbesc despre afacerile statului ungari.

Aprob punctul de vedere propus de Wilson, despre desfășurarea diplomației secrete, adecă să nu se mai închidă conveniții secrete, fără sănătății opiniei publice. Semnează după el al doilea punct al lui Wilson, despre libertatea mărlorilor.

Foarte important și înțelept și și al treilea punct al lui Wilson, care se declară definitiv contra unui răsboi economic. Al 4-lea punct cere desarmarea generală. Această idee am dezvoltat-o anul trecut în vorbirea mea din Budapesta.

Cu Rusia vom să stabilim raporturi de bună vecinătate. Căt privește Italia, Sârbia, România și Muntenegru, cred că rezultatul să fie în concordanță cu interesul național și să facem concordat unilaterală diplomatică, caror vor să prelungescă răsboiul la infinit, fără risc pentru dânsăt.

Fie ca Wilson, să păsește în joc influența lui mare pe lângă statele Antantei, ca acestea să comunică odată condițiile de pace.

Numei să își va căsătări merele mari în realizarea păcii. Dar continuarea răsboiului nu va ramâne fără urmări. Italia, care dacă nu îl intrat în răsboi, ar fi putut obține mari avantajii, acum nu va obține nimic.

Situația care rezultă din faptul, că Austria-Ungaria de-o parte și America de altă, sănătățile mari puterii din grupul statelor înimică, ale căror interese se ciosnesc cel mai puțin, ne aduce la gândul, că tomai un schimb de vederi între aceste două puteri, ar putea forma punctul de plecare pentru o discuție împărtășită între celelalte state, căci încă nău intrat în discuții asupra păcii.

Si acum, domnilor, mă grăbesc să ajunge la încheierea. Dar tocmai această încheiere este poate cei mai importanți momente, din cîte am depus. Luceau la pacea cu Petersburg și cu Ucraina. Paceau cu Petersburg și nu se cîntărau între ambele state, căci erau într-o stare de mară triste și grozavă față într-un deținut guvernular. Avem însă trupe ucrainene în fața noastră. Căt pentru export din Petersburg nu se poate exporta nimic, fiindcă nu este nimic de exportat, decât revoluții și anarchie, articole pe care poate bolsevikii ar vol cu plăcere să le expore, însă nu avem lipsă de ele. Totuși voioșii și o pace cu Petersburg, fiindcă ne aprobie de pacea generală. Căi Ucraina însă căștigă săliște, fiindcă ucrainii au rezerve de alimente, pe care le vor expora, dacă cîndem în lăză. Cheshia hranei este astăzi grăja lumii întregi. Vom spus, că relațiunile neclarificate în acest stat nu formeză o mare greutate. Dacă d-voastră mă atacați ne spate, dacă mă săliști și încheia o pace la reprăzită, atunci nu veți avea cîteva avantajuri economice și atunci populația taătrei trebuie să renunțe la foloselile cele poate obținute prin încheierea păcii. Dacă deșteptăți în sănătățile noastre ideea absolut falșă, că trebuie să încheiem pacea cu orii ce prești și imediat, nu căpătam nici o măjă de grău, și succesul nostru va fi mai mult sau mai puțin lăzor. În prima linie nici nu mai este vorba acum de terminarea răsboiului pe frontul ucrainean, căci nici noi, nici Ucraina n'avem intenția de a continua răsboiul și apoi nu-am și înțeles pe baza unei păci fără anxieties. Repet pentru a zicea ora: nu este vorba acum de planuri imperialiste și sau anexioniste, este vorba numai de-a asigura în fine poporului nostru meritata răsplătită pentru bărbăta, cu care a suportat toate și a procurat alimentele, pe care le va primi cu plăcere.

Nici un ministru de externe nu poate conduce tratative, de importanță celor actuale, dacă nu să fie și el, și totuși jumătate că este susținut de încrădere a majorității constituționale. Este totuști în joc. Să auvei încredere sau n'aveți. Să nu să susținem, sau să răsuntem. O a treia cale nu este. Am terminat.

După F. P. R.

Cronică școlară În atențenie învățătorilor și organelor noastre parohiale.

Înțial ministerul al cultelor și instrucției publice razîmă pe articolul de lege XV din 1917 privitor la ajutorul de răsboi al personalului public, cu referire la ajutorarea învățătorilor și învățătoarelor de școlile noastre primare confesionale, a lăsat următoarele dispoziții:

1. Învățătorilor și învățătoarelor dela scolare primare confesionale, cari în temeiul articolului de lege XVI din 1913 beneficiaze de subvenție de stat ca întregire la salar, se asigură din visiteria statului un ajutor de răsboi în sumă de 1200 cor. la an. Asemenea vor primi și instructoarele grădinișilor de copii cu subvenție de stat la salar, un ajutor de 1080 cor. la an.

2. Ajutoarele acestea se lichidează din oficiu fără nici o cerere specială și se vor solvi în rate lunare anticipative.

3. Învățătorii și învățătoarele ajutătoare primeșc în înțeleșul articolului de lege XY din 1917 un ajutor de răsboi de 80 cor., la lună — *dar numai pe lunile în care funcționează* școală la care sunt înstăriti.

In cazul că învățătorii ajutători respective învățătoarele ajutătoare primeșc dela susținătorii de școală un onorar mai mare decât 80 cor., pe lună, ajutorul de răsboi se va reduce în proporție sumei ce trece peste suma de 80 cor.

Ajutoarele acestea se vor vota și lichida la cerere specială adresată ministrului și înaintată în calea consiliilor administrative.

În cîteva săptămâni se va achiziționa actul de înștituire, certificatul deservire în funcție, conștiința susținătorilor de școală privitor la remunerarea învățătorului ajutător.

Imprejurarea că învățătorul (învățătoarea) ajutător ar drept la ajutorul de răsboi beneficiată de penziune ori de un ajutor de caritate, nu formează piedică la votarea și lichidarea ajutorului de răsboi.

Ajutoarele de răsboi ale învățătorilor (învățătoarelor) ajutători se plătesc asemenea în rate lunare. Chitanțele trebuie să fie subscrise de președintele comitetului parohial, pentru a se certifica că respectivul învățător se află la 1 lună încă în funcție.

4. Comunile bisericesti, cari susțin

școală din putere propria, fără subvenția

de stat, sunt îndreptățite să ceră pe seamă

învățătorilor lor ajutorul de răsboi de

1200 cor. în cazul că

a) școala corăspunde cerințelor legii

scolare din 1868 (art. XXXVIII) și dispozi-

țiunilor prevăzute în §§-ii 16, 17, 18, 19,

20 al articolului de lege XXVII din 1907;

b) darea școlară de 5% împusă este esurătă, respectivă dacă membrii

comunei bisericesti ca susținători de școli

contribuie la susținerea scoli cu o sumă

care corespunde la 5% după darea directă

de stat.

Cerilele adresate ministrului de resort

se înaintează comisiilor administrative în

cădere și trebuie să aibă ca acuse toate

documentele înșiruite în circulație consu-

tiștră cu Nr. 8034 *Scol. 1917 IV*, punctele

1—8 mai departe trebuie să se prezinte

esplicit toate ajutoarele personale și de scumpe

ce ce le primește învățătorul peste emo-

lumentele indicate în foaia de salar, alături, temele cărora să vorbă adevăratele aduse. Pentru înțălărirea privitoare la indicația corectă a ajutoarelor și aduselor perso-

nale și de scumpe se face responsabil

5. Chitanțele pentru lichidarea învățătorilor și învățătoarelor ordinară se vor vidime și de cărea ratei prime, a ratei pe luna Maiu și a ratei pe luna Septembrie.

6. Ajutoarele de răsboi nu se pot secește sau se pot secește sub nici un titlu și sunt scutite de dare.

Răsboiul civil în Rusia

Neînțelegeri — Legionari poloni. — Lipsea de alimente. — Biruințe maximaliste.

Telegramme della Petrograd da de stres, că *Lenin* se simte obosit de sarcina surpată în calitate de comisar al poporului și voiește prin urmare să se retragă din post.

Neînțelegeri se arată în situațile maximaliștilor: un grup cere, ca Troki să fie înzestrat cu putere de dictator. Al doilea grup pretinde că se creze convulentul național. Al treilea grup moderat, este de părere să fie din nou convocată adunarea constituțională.

Comisarii poporului rus au hotărât, cum anunță *Journal de Genève*, să rapă trătativele cu rada din Ucraina, deoarece ea tot mai sprinjează contra-revoluția.

Legionari poloni au ocupat gara dela Orsa, în guvernamentul Mohylev și au desarmat garnizoana rusească. Au mai ocupat și alte gări la nordul și sudul orașului, desarmând posturile rusești. Cauza atacului legionarilor poloni este faptul, că guvernul din Rusia a arestat pe conducătorii statuilor militari polone.

Trupele dela Petrograd, seriele *Times*, au avut să înăbușească turbările produse în urma foamei. Soldați înarmați au fost trimiși în satele vecine, să facă rechizitii de alimente. Lipsa mare de provizii în Petrograd a produs zile critice. Bolshevikii au dat poruncă să se desfășeze crucea Roșie, al cărei președinte era fostul ministru de externe *Pokrovski*. Garda roșie a detinut opt membri ai adunării constituționale.

Antonov, comisar al poporului, vestește în Petrograd, că orașele *Cremenciuc*, *Romodan* și *Poltava* sunt cuprinse de trupele maximaliste. În timbul *Alexandrovsc* 14 trupe de căzaci s-au predat, după o vechime de

își golește sufletul de ori ce demnitate, arătându-i micină lui...

Sinceritatea este floare care crește numai în inimile copiilor, acolo ca găsesc cu prisosință tot ce-i trebuie. Sădăt în altă degenerare, trăiește puțin și cu împușcătoare.

Unui artist ca să parie îi trebuie un singur protector: — talentul.

Scena nu e deținut un amvon, de pe înălțimile căreia să propăduie în toate timpile, frumos, devărul, virtutea și libertatea.

Acei cari au murit pe aceste scănduri, au dus fața civilizației prin negura vermurilor, călăuzi numai de un singur dor, de a face lumina în minti înțelepte, de a desobi sufletelor înălținute de neștiință. Ca răspălat li s'au aplicat cele mai crude și limite suferințe.

Cea mai înaltă înțelepcuire la care poți ajunge, este atunci când ceea ce ai spus, îndeplinești. Căt e de simplu, dar că e de greu! Din curgerile vremii numai *Marc Aurel* și *Cris* au fost filozofii care au adeverit găndirea lor: — prin faptele lor. În imprejurile noastre între idei și fapte s'au format o punte, pe care eu mulțu iușină și limite suferințească o trece.

E secolul individualist îmbrăcat spre ridicol în hainele unui altlume râu croit, murdar și sterp.

Cel ce caută satisfacție prin răsburare

plină de extaz, inconjurată de o frumusețe mistică care n'are nimic asemănător în vre-o creație omenească.

Sublimul va rămâne înălținută de la înălținută, deasupra cărăurii spiritual umană și pe neputință să se ridice! Să ori de căte ori se vor face sfărături, vom cădea în banalitate, vorba lui Napoleon: «Du sublimul ar ridica îl n'ay cu unq' pas». Ceace rămâne omenirii ca normă în desvoltarea sa intelectuală și artistică, și punctul de genialitate, pe care l-au atins mai toate genialilă în creaționile lor și pe care trebuie să-l avem ca normă în desvoltarea găndirii omenești.

Sublimitatea se poate concepe, se poate atinge în mintea omenească, dar căci deciun intrupă în vîr'o creație sau operă de artă; căci tot cei sublim, și neomensem și că tot cei-omenești care ar poațu punctul de genialitate.

Morală nu poate fi decât o higenă socială, care are de scop de a purifica atmosfera îmbăștățea de vicii și prejudecățile unei societăți. Acei care au făcut acest lucru să fie săuguri, căcă nișă odată nu vor fi bolnavi sufletește, căcă după cum o higenă bine înțeleasă oprește flagelul unei boale,

,ANDREIANA",

institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Reșiță.

Convocare.

Dominii acționari ai institutului de credit și economii „Andreiana", societate pe acțiuni în Reșiță, se convoacă prin aceasta la a

VII-a adunare generală ordinară,

care se va întâpa Joi, în 21 Februarie st. n., la ora 4 p. m., în locul școaliei din loc.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.

2. Raportul direcției și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului anual 1917.

3. Hotărârea asupra venitului curat și darea absolutoriorui.

4. Alegera comitetului de supraveghiere pe un perioadă de 3 ani.

5. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1918.

Notă: Conform statutelor, d-nii acționari care doresc a lăsa parte și a avea vot decisiv la adunare, au să depună acțiile și plenipotele de la cassa institutului cu 3 zile înainte de adunare (§ 21).

1—1 (8) Directiunea.

Bilanț cu 31 Decembrie 1917.

Activa.—Vagyon.

Mérlegszámla 1917. évi decembertől hó 31-én.

Pasiva.—Teher.

	K f
Cassa — Pénztár — — — — —	5,866,74
Cambiu — Váltók — — — — —	24,425,35
Cambiu cu acoperire hipotecară — Jelzalogs kölcsön — — — — —	43,370,14
Impozitul pe obligațiuni — Kotvénny kölcsön — — — — —	73,583,42
Elevé — Értékpapírok — — — — —	15,209,47
Depuneri proprii — Saját betétek — — — — —	187,577,35
Spesa anticipata — Előirányzott kölcsönök — — — — —	1,173,90
Mobiliar — Felszerelés — — — — —	324,00
După amortizare — Leírás után 82-40 — 201/61	
Interese restante — Hátralékos kamatok — — — — —	3,486,50
	354,999,93

	K f
Capital societății — Részvénytőke — — — — —	30,000,00
Fond de rezervă — Tártalék alap — — — — —	17,400,00
Fond de pensiuni — Nyugdíj alap — — — — —	1,216,00
Fond cultural — Közösségielődés alap — — — — —	889,00
Depunerile spre fructificare — Takarékbetétek — — — — —	300,427,80
Dupămora neridicată — Fel nem vett — — — — —	104,00
Creditori — Hitelgyakorlat — — — — —	201,00
Interese tranzitare — Átmeneti kamatok — — — — —	746,10
Profit curat — Tisza nyereség — — — — —	4,016,03
	354,999,93

Contul Profit și Perdere.

Spese.—Kiadások.

Nyereség és veszteség száma.

Venite.—Bevéttelek.

	K f
Interese la depunerile — Betéti kamat — — — — —	10,884,56
Interese la contul de rezervă — Kamat — — — — —	821,00
Dare Adó — — — — —	731-93
10% dare supă interese de depunerile — — — — —	
10%, betétkamat adó — — — — —	1,088,45
Salare — Fizetések — — — — —	1,100,00
Chirie — Házber — — — — —	200,00
Spese curente — Utzeli költségek — — — — —	244/02
Porto — Postadój — — — — —	42/30
Marce de prezentă — Jelenléti díjak — — — — —	96,00
Competitii de timbra — Beléyg illeték — — — — —	41/94
Amortizare din mobiliar — Leírás a feltervezetésből — — — — —	32/40
Profit curat — Tisza nyereség — — — — —	4,016,03
	19,298,63

	K f
Interese dela kamati — Váltókamat — — — — —	1,592,95
Interese dela kamati cu acoperire hipotecară — Jelzalogs köröző kamat — — — — —	4,260,04
Interese dela obligațiuni — Kotvénny kölcsön kamat — — — — —	4,837,56
Interese dela depunerile proprii — Salát betéti kamat — — — — —	7,105,38
Interese dela efecte — Értékpapír kamat — — — — —	560,00
Provizionuri — Jutálék — — — — —	1,022,70

Reșiță, la 31 Decembrie 1917. — Reșiță, 1917 évi decembertől hó 31-én.

DIRECTIUNEA: — AZIGAZGATOSAO:

Maniu Lungu m. p. președinte-eloc.

Iacob Isdraila m. p.

Serban Ilcișiu m. p.

Bucur Vidrighin m. p. Emilian Cioran m. p. Bucur Lungu m. p. Bucur Sas m. p.

Sa cenzurat și afiat în consonanță cu cărțile purtate în ordine. — Felülvizsgáltatott és a rendben vezetett könyvekkel egybehangzónak találta!

Reșiță, la 27 Ianuarie 1918. — Reșiță, 1918 évi január hó 27 én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELO BIZOTTSÁG:

George Comșa m. p. pres. — elnök. Teofil Caliman m. p. Emilian Dancășiu m. p.

Redactor responsabil Dr. Nicolae Regman.

A apărut:
în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Meghívó.

A reșinării „Andreiana" takarék- és hitelintézet rezervațiașag, rezervații se ezemel a cîștăi Treimii folyó évi februar hó 21-én, délután 4 órakor, az iskola épületben megtartandó

VII-ik rendes közgyűlésre
egyebhivatnak.**Tárgysorozat:**

1. A közgyűlés megnyitása és alakulása.

2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelenlétéze az 1917. évi mérleg felett.

3. A tiszta nyereség felosztása és a felmentés megadása.

4. A felügyelő bizottság megválasztása 3 évre.

5. Jelenlenti díjak megállapítása az 1918. évre.

Jegyzet: Azon rezervații, kik a közgyűlésen akár személyesen, akár megbízott után részvintenől önjártan, megfogalmazásaiat an înțeleț pîztrâană, a közgyűlést 3 nappal megelőzöög leîtebe helyezzék.

Az igazgatóság.

Rânduiala Liturgiei
si
Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciunea către Dumnezeu Fiul; Psalmul "Mihale-mă Dumnezeule" etc.; Simbolul credinței; tropare de corere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunea sfântei messei; rugăciunea de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu Tată; rugăciunea către născătoarea de Dumnezeu Tată; rugăciunea sfintei cruce; rugăciunea către domnul nostru Iisus Hristos și rugăciunea la menorecnic și alte necesară.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezana, și se vinde legătăruș, în coloare roșie, cu **60 filer**.

Format placat, mic, pentru a se putea porta și să vănușă. Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciunea către Dumnezeu Fiul; Psalmul "Mihale-mă Dumnezeule" etc.; rugăciunea sfântei messei; Simbolul credinței; rugăciunea de seara; rugăciunea către Născătoarea de Dumnezeu Tată; rugăciunea sfintei cruce; rugăciunea către domnul nostru Iisus Hristos și rugăciunea la menorecnic și alte necesară.

Se află în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezana, și se vinde legătăruș, în coloare roșie și vănușă cu **40 filer**.

Format placat, mic, pentru a se putea porta și să vănușă.

Preșorilor, profesorilor și invățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe largă achiziție, prețul sau expediare cu ramburs, li se dă **20%** rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corepunzătoare nu numai pentru treimile sufletești ca ori cărți creștin, ci și ca dor la copii, precum și pentru ostasii din reșoi, atât după cufăr, cât și după format și cizerior.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezana:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 filer plus 10 filer porto.
Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

Se apărut spre vânzare la Librăria arhidicezana și se vinde legătăruș, cu prețul de **3 cor.**

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Prefațălui împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Inalt. Preoasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop de biserica ortodoxă română din Transilvania și mitropolit ai românilor de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru morminte, membru în casa magnatilor etc. etc.

Se vinde în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezana și se vinde legătăruș, în coloare roșie, fară copaci și ornamente aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu **20 cor**, scumpindu-se pleie, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor**. Revânzătorilor se dă rabat **10%**. Tipar frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și traiană.

,Biblioteca Șaguna"

Redactată de Dr. I. Lupă, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângâiați poporul!

Cuvântări bisericești de

Dr. Ioan Lupă
și alți preot din protopiatul Săliște.

Se află de vânzare la Librăria Arhidicezana din Nagyseben — Sibiu.

Prețul unui exemplar: Broșă cor. 250, legat cor. 3—, porto 20 filer.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidicezana din Nagyseben — Sibiu.

Tipicul biserică ortodoxă

Intocmit pentru trebuințele preotilor români și ale elevilor seminariali de

Aurel Popoviciu,
dohovnic-econom seminarist, instrucător de etări bisericice și de tipărire.

Aprobat de Preaven. Consistor. arhidicez. din prin decisul din 21/VII 1916. Nr. 7238 R.

Se vinde numai legat cu **5 cor**, plus **50 fil.** porto, recomandat.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de rasă

revăzută la Înscrierile comisiunii, după traducerea arhmandritului Filaret Scriban, și de Dr. Pavel Rospa, prof. sem. cu binecuvântarea Excelenței Sale a Înaltpreasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Mercolit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania Ioan Mețianu.

Revizuirea e făcută pe baza texturii ei mai adânci ai scrierilor simbolice ale cărții și a binecuvântării în care se indică simbolice și iconografice constatăte, se publică și o parte din „Prezinta", arhmandritului Filaret Scriban, din prenumă cu bogăția matronului Petru Movilă precum și aprobată patriarhiale referitoare la aceasta carte simbolice.

Se adă în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezana și se vinde legătăruș, cu prețul de **3 cor.**

Revânzătorilor li se dă rabat **20%**.

Ediția și tiparul tipografiei arhidicezane.

„A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Prefațălui împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub

îngrijirea și binecuvântarea Inalt. Preoasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop

de biserica ortodoxă română din Transilvania și mitropolit ai românilor

de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordinului Francisc

Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru me-

ritite, membru în casa magnatilor etc. etc.

Se vinde în deposit spre vânzare la Librăria arhidicezana și se

vinde legătăruș, în coloare roșie, fară copaci și ornamente aurit, la mijloc cu

sfânta cruce, cu **20 cor**, scumpindu-se pleie, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu **15 cor**. Revânzătorilor se dă rabat **10%**. Tipar

frumos cu litere latine, de calitate primă, și hârtie fină și traiană.